

TÜRKİYE KİTAP OKUYOR MU?

Türker GÖKSEL

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

OKUMAK KAVRAMI VE ÖNEMİ

Günümüz dünyasında gelişmiş ve medeni bir toplum olarak kabul edilmenin temel referanslarından birisi de o toplumda yaşayan insanlarda okuma alışkanlığının yaygın olarak kendisini hissettirebilmesidir.

Mensuplarına kitap okuma alışkanlığı kazandıramayan toplumlar gelişmişlik adına söz söyleyebilme kabiliyetine de sahip olamazlar.

NE KADAR KİTAP NE KADAR SÜRE İÇERİSİNDE OKUNMALIDIR?

- Okuma alışkanlığı olarak ifade edebilmemiz için bir kişinin ne kadar kitabı, ne kadar süre içerisinde okuması gerekmektedir? Bu konuda Amerikan Kütüphane Derneği'nin ortaya koyduğu standartlar şu şekildedir:

NE KADAR KİTAP NE KADAR SÜRE İÇERİSİNDE OKUNMALIDIR?

- Yılda okuduğu kitap sayısı **beşi geçmeyen** kişiler, az okuyan okur tipi,
- Yılda okuduğu kitap sayısı **altı ile yirmi** arasında olanlar, orta düzeyde okuyan okur tipi,
- Yılda okuduğu kitap sayısı **yirmiye aşan** kişiler ise çok okuyan okur tipi olarak nitelendirilmektedir.

ÜLKEMİZ İNSANININ KİTAPLA OLAN TEMASI

Birleşmiş Milletler İnsani Gelişim Raporu'nda, kitap okuma oranında Türkiye; Malezya, Libya ve Ermenistan gibi ülkelerin bulunduğu 173 ülke arasında 86. sırada yer almaktadır.

Japonya'da yılda 4 milyar 200 milyon kitap basılırken, Türkiye'de bu rakam sadece 23 milyon adet olarak gerçekleşmektedir.

ÜLKEMİZ İNSANININ KİTAPLA OLAN TEMASI

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu UNESCO tarafından yapılan araştırmaya göre Avrupa'da %21 olan kitap okuma oranı, Türkiye'de sadece on binde bir nispetindedir.

Japonya'da toplumun %14'ü, ABD'de %12'si, İngiltere ve Fransa'da %21'i düzenli kitap okurken, bizim ülkemizde sadece on binde bir kişi kitap okuyor.

Birleşmiş Milletler araştırmasına göre kitap için Norveçli 137, Alman 122, Belçikalı ve Avustralyalı 100, Güney Koreli 39 dolar ayırıyor yılda.

Dünya ortalaması da 1,3 dolar.

Ülkemizde ise bir kişi kitaba yılda ancak 45 senttir.

KİTAP OKUNMAMASININ NEDENLERİ

- ❑ Ülkemizde bilginin hak ettiği değeri görmemesi
- ❑ Geçmiş yıllarda basım, yayında yasağcı bir zihniyetin etkilerini hisseden bir neslin varlığı
- ❑ Kitapların insanların gelir seviyelerine oranla pahalı olması
- ❑ Hali hazırda uygulanan eğitim ve öğretim sisteminin okuma alışkanlığı kazandıramaması
- ❑ İnternet ve Televizyonun olumsuz etkisi

KİTAP OKUNMAMASININ NEDENLERİ

- ❑ Kitle iletişim araçlarının okumayı özendirecek yayınlar yapmaması
- ❑ Ekonomik nedenlerden dolayı yayınevi sayısının istenilen seviyede bulunmaması
- ❑ Evlerde kütüphane geleneğinin yaşatılamaması
- ❑ Okullardaki derslerin ağırlığı ve kitabın öncelikli bir hale getirilememesi
- ❑ Kitapevlerinin yeterince albeniye sahip olmaması

Akıllı telefonu üretenler ve tüketenler.

KİTAP OKUNMAMASININ NEDENLERİ

- Millet olarak sözel bir kültürden desteklenmiş olmamızdan kaynaklanan etkenler
- Geçimini kitap sektöründen kazanan her kademedeki bireyin kitaplara gün geçtikçe yabancılaşması
- Görevi kitap okumayı yaygınlaştırmak olan kurum çalışanlarının bizzat kendilerinin bu kavrama yabancılaşmış olması

PROJEYE KATILAN YAZARLAR

- **Ataol Behramođlu** **Prof. Dr. Nevzat Tarhan**
- **Beřir Ayvazođlu** **Doç. Dr. Osman Konuk**
- **Cemal Safi** **Talha Uđurluel**
- **Gizem Kayahan** **Üstün Dökmen**
- **Hakan Urgancı** **Yavuz Bahadıroğlu**
- **Halit Ertuđrul** **Yavuz Bülent Bakiler**
- **Nail Güreli** **Prof. Dr. Yavuz Odabařı**

YAZARLARA YÖNELTİLEN SORULAR

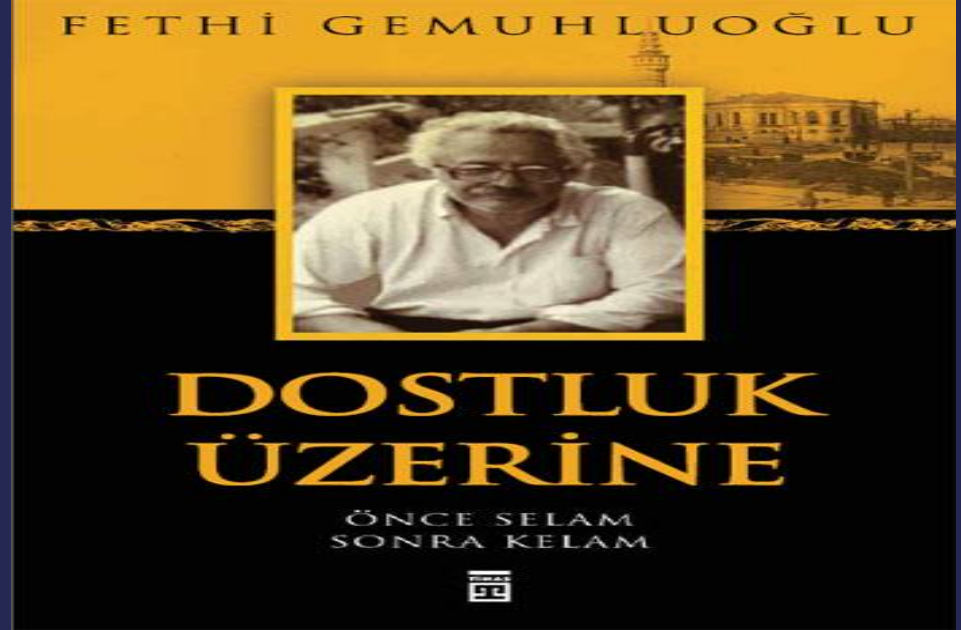
- ❑ Kitap ile toplumumuzun temasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- ❑ Okuyan bir toplum ile okumayan toplumu birbirinden ayıran temel farklılıkları nasıl değerlendiriyorsunuz?
- ❑ Ülkemizde kitap okuma oranının artması noktasında nasıl bir strateji takip edilmeli?

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kitap okuma alışkanlığının ailede başladığı ön kabul olarak alınmalıdır.

Çocuk ve gençlerin kitap ile olan temasında aile ve okulun eş güdümlü bir çalışma yürütmesi gerekmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzde kontrol dışı kullanılan internet olgusunun disiplinli ve anlamlı bir okuma uğraşını tehdit eden bir engel oluşturduğunu kabul etmek gerekir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

1980 askeri darbesiyle birlikte okumadan soğutulan bir nesil yetiştiği bilinen bir gerçektir. Kitapların yakıldığı toplandığı, imha edildiği, yasaklandığı dönemlerden geçilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Toplumumuzun kitapla olan temasında istenilen seviyenin bir türlü yakalanamamış olunmasının temel nedenlerinden birisi de insanlarımızın ne yazık ki hazır bilgiyi seven bireylerden oluşuyor olmasından kaynaklanmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kitap okuma alışkanlığının kazanımında en büyük sorumluluklardan biri de ülkenin kültür politikalarına yön veren yöneticilere ve yazarlarımıza düşmektedir. Acilen toplumu topyekûn okumaya yönlendirecek, çağın gereklerine uygun kültür politikaları yenileştirilerek tasarlamak gerekmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bağlamda kitap ile toplumumuzun temasını, gerçekleştirilen harf İnkılâbının kopardığı belli kesimlerce ifade edilmekte, bu kesintinin en önemli sorunun ise son yıllarda dile hâkim kılınmak istenen öz Türkçe uygulamaları olduğu da aynı kesimlerce dillendirilmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

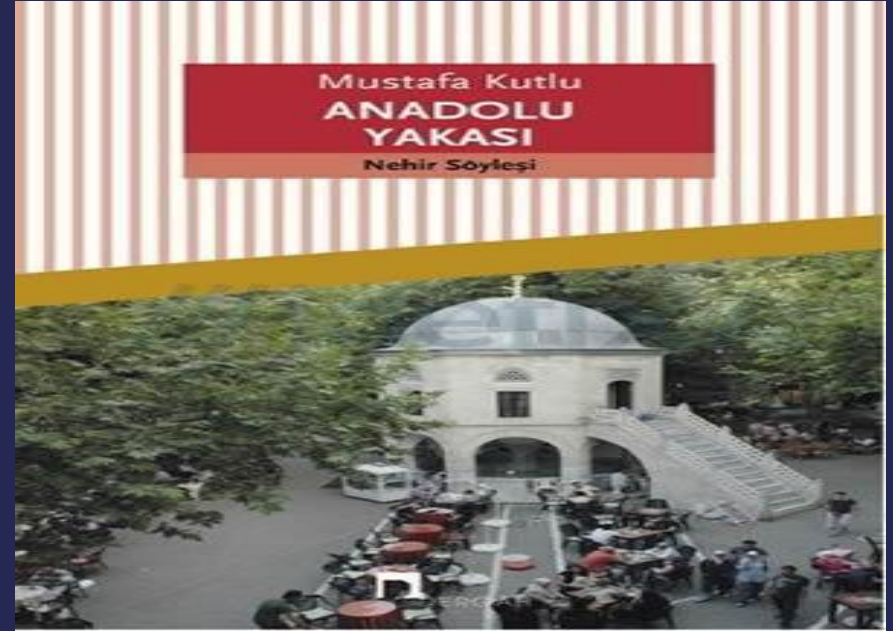
Sorunlardan bir diğeri ise ülkemizde kitap pazarlamasının çok zayıf olmasından kaynaklanmaktadır. Kitabı satanların dahi kitaba yabancı olduğu bir alanda başarı beklemek hayalcilikten öte bir anlam ifade etmeyecektir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

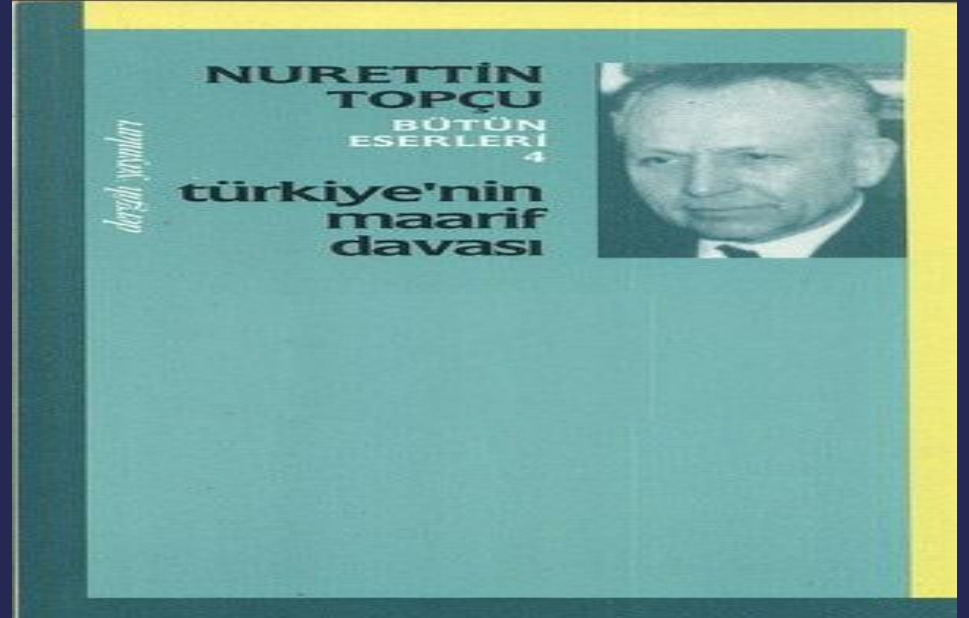
Okumayan bir toplumun ezberci topluma dönüşeceği ve tutarlı davranışlardan ziyade sürü psikolojisiyle hareket edeceği insanlarımızla paylaşılmalıdır.

%95'i kitapsız ve kütüphanesiz evlerde yaşam süren toplumu bekleyen akıbet toplumu oluşturan fertlerle her platformda paylaşılmalıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kitap okuma alışkanlığının arttırılmasına yönelik uygulanacak politikaların ekonomik boyutları da göz ardı edilmemelidir. Bu bağlamda her türlü edebi eserin basım ve satışından vergi kaldırılmalıdır.

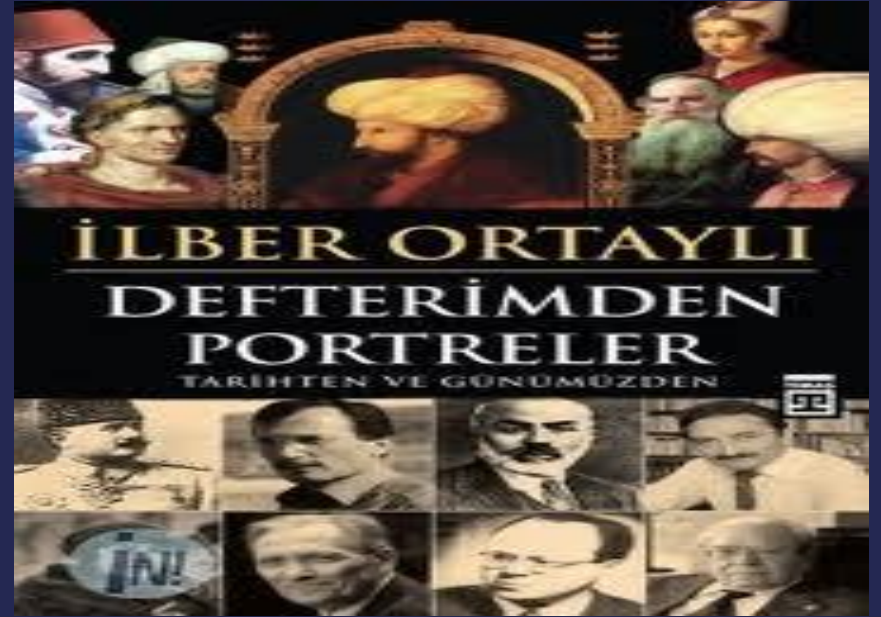

SONUÇ VE ÖNERİLER

Almanya'da, Fransa'da sekiz yıllık eğitimden geçen çocukların ders kitaplarındaki kelime sayısı yetmiş bin civarındadır.

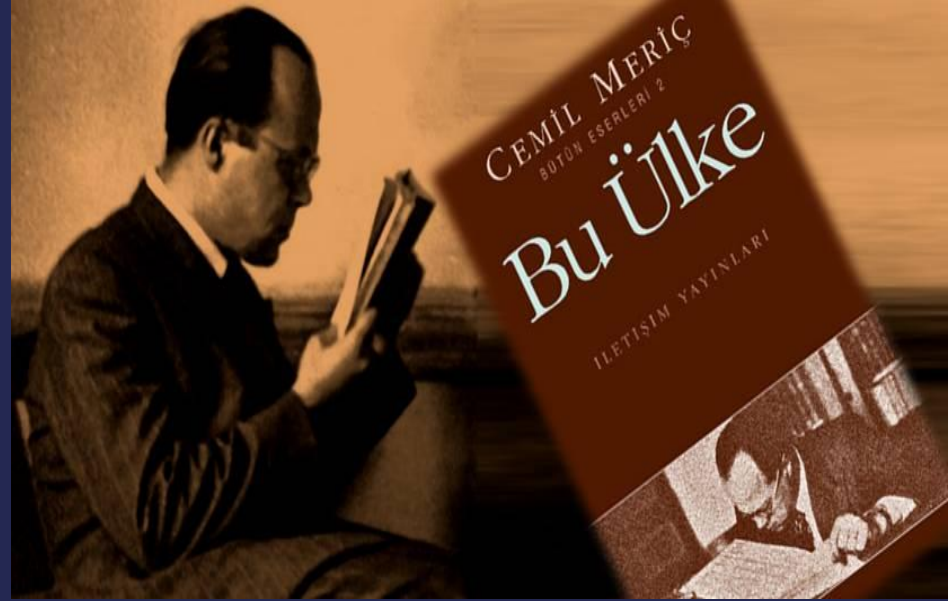
Bu rakam Japonya'da kırk dört bindir. İtalya'da otuz iki bindir.

Bu rakam Türkiye'de altı bin, yedi bin civarında değişmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Okuyan bir toplum okumayan topluma göre kesinlikle daha medeni yani uygar bir toplumdur. Okuyan bir toplum bilinçlidir, mukayese yapma kabiliyetine sahiptir, geleceđi dar deđil tüm genişliđiyle görür.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Genç nesillere kitap okuma alışkanlığını kazandırmanın en etkin yolu eğitimcileri iyi yetiştirmekten geçmektedir. Öğretmen dünyaya açıksa, ufku geniş ise ve bir şeyler öğretmek istiyor bunun için gayret sarf ediyorsa erken yaşta çocukları kitapla tanıştırmamanın yolunu mutlaka bulur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu anlamda geçmiş yıllarda örnek alınacak uygulamaları gerçekleştirilen münazara çalışmaları tekrardan okullarımızın gündemine getirilmelidir. Bu bağlamda münazara ligi kurulmalıdır.

Başarılı gençlere ödül olarak kitap hediye edilmelidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Toplumun tüm kesimlerine tüm okuduklarımızın ve okuyacaklarımızın bizi olgunlaştıracağı mesajı hiçbir yanlış anlamaya fırsat tanınmadan çok net bir şekilde verilmelidir.
- İnsanlarımıza; okumak için iki eli bir araya gelmeyen bir toplumun, iki yakasının da bir araya gelemeyeceği gerçeği aktarılmalıdır.

ULUSLAR ARASI KONGRE

19 Mayıs Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Gençlik ve Spor Bakanlığı işbirliğiyle 15-18 Mayıs 2014 tarihleri arasında Samsun'da düzenlenen "Gençlik ve Kültürel Mirasımız" konulu Uluslararası kongrede Afyon Kocatepe Üniversitesi'ni temsil eden Göksel'in sunumu büyük bir ilgi ile takip edilip bilimsel tartışmalara neden oldu.

KONGRE SUNUM

"Gençlik ve Kültürel Mirasımız"
konulu Uluslararası kongre.

GAZETE HABERLERİ

Türker Göksel anlattı: Türkiye Kitap Okuyor Mu?

Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Meslek Yüksekokulu Pazarlama ve Dış Ticaret Öğretim Görevlisi Türker Göksel, memleketi Samsun'da uluslararası kongrede bildiri sundu

Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ) Afyon Meslek Yüksekokulu (MYO) Pazarlama ve Dış Ticaret Öğretim Görevlisi Türker Göksel, AKÜ Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kahraman ile birlikte hazırladığı "Türkiye Kitap Okuyor mu?" başlıklı tebliğini Samsun'da gerçekleştirilen uluslararası kongrede sundu.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın desteğiyle 15-18 Mayıs 2014 tarihleri arasında Samsun'da düzenlenen "Gençlik ve Kültürel Mirasımız" konulu uluslararası kongrede AKÜ'yü temsil eden Göksel'in sunumu, ilgi ile takip edildi. OMÜ Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen kongrede "Gençlik ve Kültür Eğitimi, Gençlik ve Siyaset, Gençlik Medya, Gençlik ve Maneviyat, Gençlik ve Modemite, Gençlik ve Sosyal Hayat" gibi ana konular ele alındı.

YENİ KİTAPINI İMZALADI

AKÜ Afyon MYO öğretim Görevlisi Türker Göksel, I ESTA Akademi sivil toplum kurumu tarafından organize edilen "Liderlik ve Etkin Yönetim" başlıklı kon-

ferans programında Samsun halkıyla bir araya geldi.

Samsun Öğretmen Evi'nde gerçekleştirilen konferansın başlangıcında Öğr. Grv. Göksel, doğup, büyüdüğü memleketi Samsun'da hem şerilerine ilk kez hitap ediyor olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Konuşmasını geçmişten geleceğe örnek alınması gereken liderlerin davranışlarından örnekler sunarak sürdüren Göksel, özellikle gençlerin tatbik etmesi gereken çalışma planlaması hakkında katılımcılarla görüşlerini paylaştı. Konferans programı, gecenin ikinci konuşmacısı Yozgat Bozok Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Recep Temel'in "Gençlik ve Ahlak" içerikli konuşmasının ardından Öğretim Görevlisi Türker Göksel'in son yayınlanan kitabı "Seçkiler"i imzalamasıyla sona erdi. (Kocatepe Haber Merkezi)

Göksel, "Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda

Göksel'in sunumu Türkiye'nin dört bir yanından gelen akademisyenler ve katılımcılar tarafından büyük bir ilgi gördü.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulu (MYO) Pazarlama ve Dış Ticaret Bölümü Öğretim Görevlisi Türker Göksel, Ardahan Üniversitesi tarafından üçüncüsü gerçekleştirilen Uluslararası Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'nda "Afyon Meslek Yüksekokulunda Yürütülen Derslerin Proje Çalışmalarıyla Desteklenmesi ve Öğrenci Kariyerine Etkileri" sunum bildiri sundu.

Sunum büyük ilgi gördü

AKÜ Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kahraman ile birlikte hazırlanan çalışma, Öğretim Görevlisi Türker Göksel tarafından sunuldu. AKÜ Afyon MYO bünyesinde verilmekte olan Mesleki

Çalışma ve Seminer dersi kapsamında öğrencileri ile son yedi yıl içinde gerçekleştirdikleri proje çalışmalarını ve bu çalışmaların mezun öğrencilerin kariyerlerine olan katkılarının anlatıldığı sunum, Türkiye'nin dört bir yanından gelen akademisyenler ve katılımcılar tarafından büyük bir ilgi gördü.

Söz konusu proje çalışmalarını ise şöyle: "Spor Pazarlaması" 14 Mayıs 2007, "Bana Marka Olmayı Anlat" 13 Mayıs 2008, "Gökkuşuğunun Renkleri Türkiye'nin Değerleri Konuşuyor" 18 Mayıs 2009, "2023 Yılında Nasıl Bir Türkiye? 15 Mayıs 2010 / 1 Haziran 2011, "Süper Lig Gerçekten Süper mi? 10 Haziran 2012, "Türkiye Kitap Okuyor mu?" 18 Haziran 2013

İLETİŞİM

 tgoksel@aku.edu.tr

 tgoksel55@hotmail.com

 twitter.com/tgoksel55

 [instagram.com/turker_goksel/](https://www.instagram.com/turker_goksel/)

